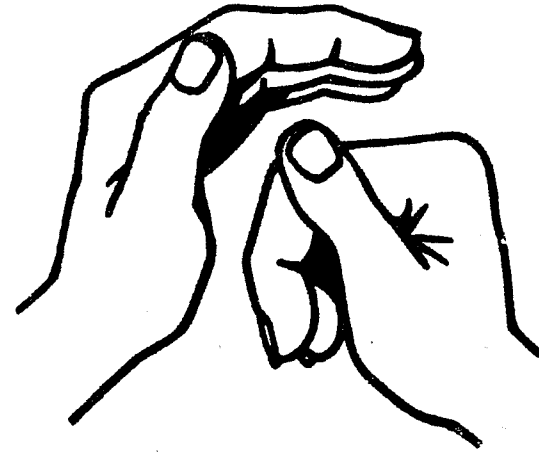

JOUKKOJULKAISU

0
0 KUULO- NÄKÖVAMMAISTEN LEHTI
N:o 1/1975

Sokeain Keskusliiton Kirjapaino
Offsetpaino
Helsinki 1975

Kuulo- näkövammaisten lehti

N:o 1/1975

1. vuosikerta

Julkaisija

Sokeain Keskusliitto ry

Päätoimittaja

Inger Lindgren

Toimituksen osoite

Sokeain Keskusliitto ry

Mäkelänkatu 52 A

00510 Helsinki 51

Puhelin 90/718622

S i s ä l l y s

Lehden nimikilpailu.....	1
Kuulo- näkövammaisten lehden tekstin koko.....	1-2
Öljy-yhtiön jätteitä aiotaan upottaa mereen.....	2-3
Muoti.....	3
Apuvälinelainaamo.....	3-5
Kuulo- näkövammaiset tekivät matkan Kanarian saarille.....	5-8
Muistojen kukkatarha.....	9
Tulvat.....	9-11
Uutisia.....	12-14
Retinitis-yhdistys.....	14-16
Suomen Kuurosokeat ry:n vuosikokous.....	16-17
Perhesivu.....	17-18

Inger Lindgren

LEHDEN NIMIKILPAILU

Lehden nimikilpailun voitti Paavo Korhonen Tampereelta. Paavon ehdotus oli yksinkertaisesti Kuulo- näkövammaisten lehti. Tämä nimi ehkä voi tuntua vähän kuivalta, mutta toimitus piti sitä hyvänä ja selvänä nimenä. Jo nimen perusteella tietää ketä varten lehti on tarkoitettu.

Paljon hauskoja nimiehdotuksia virtasi toimitukseen. Esimerkkinä voidaan mainita Simpukka, Kynttilä, Viitottavaksi, Kipinä aivoissa, Kuuro- ja näkövammaisten airut, Tiedon sana, Vairu, jne.

Kiitos osanotosta. Paavo Korhonen saa palkinnoksi kultaketjun, jossa on risti.

KUULO- NÄKÖVAMMAISTEN LEHDEN TEKSTIN KOKO

Huomaatte ehkä, että teksti tällä

kertaa on isompi kuin viimeksi. Olisimme kiitollisia, jos te voisitte verrata tekstejä ja ilmoittaa tänne meille toimitukseen kumpi teksti tuntuu paremmalta. Siis oliko näytenuumeron teksti tai tämän numeron teksti parempi?

Ritva Winter

ÖLJY-YHTIÖN JÄTTEITÄ AIOTAAN UPOTTAA MEREEN

Suomessa sekä eri puolilla maailmaa on herättänyt suurta huomiota suomalaisen tankkilaivan Enskerin matka Atlantin valtamerelle. Enskeri kuljettaa Neste Oy:n (suomalainen öljy-yhtiö) jätteitä (öljyn puhdistuksesta jääneitä aineita) upotettavaksi mereen tynnyreissä. Nämä jätteet ovat myrkyä, arsenikkia.

Monet ihmiset varsinkin luonnonsuojelijat vastustavat tätä upottamista. Pelätään, että luonto, tässä tapauksessa meri, pilaantuu.

Suomen hallitus käsittelee parhaillaan tätä asiaa ja yleisesti (monet, lähes kaikki) toivotaan, että arsenikki tuodaan takaisin ja hävitetään muulla tavoin. Uskon meidän kaikkien toivovan, että ympäristömme säilyisi ihmisille sopivana puhtaana ja raikkaina ja siksi on toivottavaa, että viranomaiset tekevät tässä asiassa oikean päätöksen ja Suomi olisi hyvänä esimerkkinä muillekin maille.

MUOTI

Naiset ovat taas alkaneet käyttää vähän pitempiä leninkejä ja muita vaatteita. Vaatteet ovat myös väljempää (isoja, leveitä) ja pitkät hapsulliset huivit sekä ohuet laskeutuvat kankaat ovat muotia.

APUVÄLINELAINAAMO

Sokeain Keskusliitto on ryhtynyt lainaamaan apuvälineitä näkövam-

maisille ja luonnollisesti myös kuulo-näkövammaisille. Tähän toimintaan tarvittavat varat (rahat) saadaan valtiolta invalidihuoltolain perusteella. Kaikkia apuvälineitä ei kuitenkaan lainata. Lainattavia välineitä ovat pistekirjoituskoneet, pienet c-kasettinauhurit, avokelanauhurit, näkevien kirjoituskoneet ja vielä isoilla kirjaimilla varustetut kirjoituskoneet.

Näitä mainittuja koneita anotaan lääkintähuoltokaavakkeella Sokeain Keskusliitosta. Anomukseen pitää liittää virkatodistus ja lääkärintodistus ellei sitä jo aikaisemmin ole lähetetty sosiaalihalitukseen tai Sokeain Keskusliittoon.

Kun anomus on tullut Sokeain Keskusliittoon, sieltä lähetetään lainaussopimus vammaiselle nimen kirjoitusta varten, lainaussopimuksen toinen kappale pitää lähettää takaisin Sokeain Keskusliittoon. Sitten vasta anoja

(koneen lainaaja) saa pyytämänsä koneen.

Jos tarvitset jotakin näistä koneista, lähetä anomus keskusliittoon. Yritämme saada lainattavaksi myös kuurosokeain herätyskelloja, vielä niitä ei kuitenkaan ole saatavana.

Lainaukseen liittyviä asioita ja epäselviä kohtia voit kysyä Ingeriltä tai Ritvalta.

Inger Lindgren

KUULO- JA NÄKÖVAMMAISET TEKIVÄT
MATKAN KANARIAN SAARILLE

- Helmikuun 14 päivänä astui 12-henkinen ryhmä sisään Finnairin upouuteen DC-10 suihkukoneeseen lähteäkseen viikon lomalle Kanarian saarille. DC-10 lentokone oli lähdössä avauslennolle ja meidän ryhmä oli onnistunut pääsemään tälle lennolle mukaan.

Lentokone oli jättiläiskokoinen.

Siihen mahtui noin 250 matkustajaa. - Tavallisessa lentokoneessa on istuimia vierekkäin viisi tai kuusi, mutta tässä jättikoneessa on peräti yhdeksän istuinta vierekkäin. Kone on jaettu aivan kuin kolmeen saliin ja jokaisessa tällaisessa saliosastossa on työssä yksi lentoemäntä ja kaksi stuerttia ("mieslentoemäntää").

Matkan aikana näytettiin kokoillan elokuva ja musiikkia sai kuunnella kuulokkeilla. Matkustajille tarjottiin ruokaa ja juomaa ja kuuden tunnin matka sujui mukavasti tilavassa koneessa.

Perille tulimme vasta yöllä. Oli jo pimeää, mutta ilma oli lämmin. Hotellimme oli nimeltään Braemar ja se oli keskellä Las Palmasin kaupunkia (Las Palmas on Kanarian saarten pääkaupunki), mutta silti oli matkaa hiekkarannalle vain noin 500 metriä. Hotellimme oli siisti ja sen henkilökunta ystävällinen kuten espanjalaiset yleensä ovat.

Eräänä päivänä hotellin omistaja tarjosi meille matkan saaren eteläkärkeen Puerto Ricoon. Lähdimme linja-autolla aamulla ja vietimme ihanan aurinkoisen päivän kauniissa Puerto Ricossa.

Uimme valtavassa, kauniissa uimaltaassa, jonka keskelle oli tehty saaria joilla kasvoi kukkivia pensaita. Vähän matkan päässä pauhasi meri. Aallokko oli välillä niin valtava, että se pystyi kaatamaan aikuisen ihmisen. Iltapäivällä meille tarjottiin aito espanjalainen päivällinen.

Alkuruoaksi oli espanjalaista kalakeittoa, joka sisälsi mustekalaa, äyriäisiä, simpukoita ym. Lämminruoka oli espanjalaista paellaa. Se on saharilla maustettu riisiruoka, jossa on kanaa, raavaanlihaa, simpukoita ja rapuja. Juomana oli sangriaa. Sangria tehdään punaviinistä ja "limsasta" ja sekaan viipaloidaan appelsiineja ja sitruunoja. Hotellin omistaja oli vaimoineen mukana, samoin hotellin

johtaja sekä eräs espanjalainen mies, joka puhui täydellisesti suomea ja joka toimi tulkkina. - Retki oli ihana ja se säilyy kaikkien mukana olleiden mielessä mukavana muistona.

Viikon kestävä matka meni nopeasti ja liian pian oli kotiinlähtö edessä. Lauantaina 22 päivänä helmikuuta saavuimme taas Suomeen. Matka oli ollut hauska ja onnistunut.

On ajateltu järjestää matka Mallorcalle ensi syksynä ehkä syys-lokuussa. Jos haluat mukaan, on sinun ilmoittauduttava viimeistään toukokuussa Inger Lindgrenille. Matkan hinta on noin 650,- - 700,-. Kesäkuun alussa on maksettava loppullinen varausmaksu ja se on 300,-. Jos siis haluat mukaan, on ehkä hyvä jo nyt alkaa säästää rahaa. Mukaan matkalle mahtuu 10-15 henkilöä.

Seija Kallio

MUISTOJEN KUKKATARHA

Niin monet mietteet täyttää sydämen, aatos entisaikaan palaa, kyynel poskelle jo vierii salaa. Katson ikkunasta ulos pimeään, ruutuun jää jo jälki kyynelten.

Miten kauan siinälienen itkenyt-kin, muistojeni kukkatarhaa kitkenyt... Niin turhaa, turhaa kaikki on.

Pimeässä yksinäni harhailen, elon polkuja käyn tarkkaillen: ei aika entinen kai koskaan palaa, vaik toivoisinkin sitä salaa. Niin turhaa, turhaa kaikki on.

Minne aika katoaa?
Ken ymmärtää sen vois.

Inger Lindgren

TULVAT

Kokemäenjoki on tänä talvena tulvinut (tulvavedenpaisumus) enem-

män kuin moneen kymmeneen vuoteen. Välillä, kun tulva oli pahimmillaan, tammikuun puolivälissä, vesi saarsi (saartaa=eristää) 500 ihmistä Kalaholman asuntoalueelle. Vettä virtasi talojen kellareihin. Monessa paikassa oli teillä ja pelloilla metrin verran vettä.

Kokemäenjoen pinta nousi välillä jopa 271 senttimetriä normaalia korkeammalle. Lapset eivät päässeet kouluun eivätkä aikuiset työhön. Tiistaina 14 p:nä tammikuuta vesi jatkuvasti nousi. Kalaholmassa asuvan liikkeenharjoittajan Matti Mäkelän mielestä viranomaiset eivät tehneet mitään. Tästä syystä hän tarttui puhelimeen ja soitti Helsinkiin tasavallan presidentin kansliaan (kanslia=toimisto). Hän pyysi saada puhua presidentille, mutta puhelimeen vastannut mies pyysi häntä lähettämään asiasta kirjelmän. Matti Mäkelä suuttui ja kysyi "Pitäisikö minun lähettää kirjelmä siitä, että me juuri nyt hukumme täällä veteen?"

- Ehkä osittain Mäkelän puhelinsoitton saaman julkisuuden takia presidentti Kekkonen vähän myöhemmin, kesken lomansa, tutustui tulva-alueisiin.

Tulvaveden peitossa oli Porin seudulla pahimmillaan noin 2000 hehtaaria maata. Vesi aiheutti Rosenlewini, Seikun sahalle yli miljoonan markan vahingot. Monelle yksityiselle on vesi aiheuttanut kymmenien tuhansien markkojen vahingot. Toistaiseksi ei tiedetä kuinka suuria vahinkoja vesi on aiheuttanut maa-alueille ja alueen puille.

Tulvan pahimpina aikoina, jolloin ei Kalaholman alueelle päästy autolla, pelättiin miten käy jos alueelle tarvitaan ambulanssia tai paloautoa. - Nyt on kuitenkin pahin ohi, mutta asukkaat pelkäävät uusia tulvia. Valtiolta toivotaan Porin alueella taloudellista apua niin että joen varsille saadaan rakennetuksi penkereet (penger=valli).

Inger Lindgren

UUTISIA

Kurssi- ja leiriuutiset

Hiihtoleiri on Keuruulla huhtikuun 3-9 päivinä. Leiripaikka on sokeain lomakoti Kouluranta (entinen Huttula).

Heti hiihtoleirin jälkeen järjestetään sopeutumisvalmennuskurssi lomakoti Koulurannassa. Kurssi alkaa 10.4. ja loppuu 15.4. Kurssi on maksuton ja sille otetaan noin 10 kuurosokeaa.

Ratsastusleiri on valitettavasti edelleen avoin.

Suomusjärvellä alkaa liikunnallinen kurssi 9 pnä kesäkuuta. Kurssi loppuu perjantaina 13.6. Kurssi on maksuton.

Heti juhannuksen jälkeen eli sunnuntaina 22.6. alkaa Tyyskylässä tavanomainen kesäkurssi. Se loppuu sunnuntaina 29.6. Mukaan mahtuu

noin 20 kurssilaista plus tarvittavat oppaat. Kurssi on maksuton.

Peräpohjolan opistolla Torniossa järjestetään kesän viimeinen kurssi. Se alkaa elokuun 4 pnä ja loppuu elokuun 9 pnä. Kurssi on maksuton.

Jos haluat kurssille mukaan, niin kirjoita Inger Lindgrenille, os. Sokeain Keskusliitto, Mäkelänkatu 52 A, 00510 Helsinki 51.

Lyhyitä uutisia

Sokerin hinta nousi 1,50 mk kilolta. Sokerin huonoista puolista on puhuttu paljon. Ihmisiä kehoitetaan käyttämään vähemmän sokeria jos haluavat pysyä terveinä. On jopa väitetty, että jos sokeri keksittäisiin nyt meidän päivinä, niin sen käyttö kiellettäisiin terveydelle vaarallisena.

Uusi tupakkalaki on tulossa. Sen mukaan tupakkaveroa nostettaisiin, tupakanpoltto kiellettäisiin jul-

kisissa tiloissa ja tupakan myyminen alle 15-vuotiaille kiellettäisiin. Lisäksi kiellettäisiin tupakan mainonta.

Orlyn lentokentällä Pariisissa ammuttiin tammikuun 14 p:nä singolla kentällä olevia koneita. Ampumisen takana oli palestiinalainen terroristijärjestö "musta syyskuu". Ampujat yrittivät osua israelilaiseen lentokoneeseen, mutta he ampuivat ohi ja vahingoittivat Jugoslavian kansallisen lehtoyhtiön konetta. Kone sai valtavan aukon kylkeensä. Onneksi koneessa ei ollut matkustajia. Koneen stueritti (stueritti=mies, joka tekee samaa työtä kuin lentoemännät) sai lieviä (lievä=e ei vaarallinen) vammoja samoin neljä ranskalaista turvallisuushenkilöä.

Pirkko Virtanen ja Teppo Suominen
RETINITIS-YHDISTYS

Degeneratio retinae pigmentosa =

silmäsairaus, joka monella kuulonäkövammaisella on.

Suomessa on Retinitis-yhdistys. Sen tarkoitus on seurata ja vaihtaa sekä tiedottaa tästä silmä-sairaudesta.

Sairautta on tutkittu vähän. Meillä Suomessa on päätutkijana toiminut prof. Henrik Forsius. Hänen työpaikkansa on Oulun yliopistollinen keskussairaala.

Prof. Forsius on tehnyt niin sanottuja plasenta- (plasenta=istukka, josta syntymätön lapsi saa ravintoa) leikkauksia. Tuhoutuneitten verisuonien päälle istutetaan silloin tätä runsasverisuonista plasentakudosta. Tämän tarkoitus on korvata tuhoutuneet verisuonet ja siten ravita verkkokalvoa ja estää sokeutumisen eteneminen.

Sairaus on perinnöllinen ja se on oikeastaan sairausryhmä. Pirkko Virtanen Hyvinkäältä, joka itse sairastaa tätä tautia sanoo: "En neuvo ketään retinitis-potilasta

hankkimaan lasta ennenkuin hän on keskustellut asiantuntijan kanssa periytymisriskistä."

Retinitis-yhdistyksen toiminnasta kiinnostuneet voivat liittyä jäseneksi. Jäsenmaksu on 10 mk/vuosi. Lisätietoja antaa Teppo Suominen, Haapaniemenkatu 4, 00530 Helsinki 53, puh. 90/7021.

Inger Lindgren

SUOMEN KUUROSOKEAT RY:N VUOSI-KOKOUS

pidettiin lomakoti Onnelassa Tuusulassa maaliskuun 7 pnä 1975. Läsna oli noin kolmekymmentä yhdistyksen jäsentä.

Yhdistyksen nykyinen johtokunta on seuraava: Inger Lindgren puheenjohtaja, Ossi Jalo varapuheenjohtaja, Kaija Salekari sihteeri. Muut jäsenet ovat Samuli Kujanpää, Kari H. Otylä ja Ritva Hallikainen. Varajäseniä ovat Viljo Kinnunen ja Lauri Piisilä.

Ossi Jalo on kotoisin Raumalta, osoite Kinnonperko, 26840 Kortela. Kaija Salekarin osoite on Näkövammaisten ammattikoulu, 02600 Leppävaara.

Vuosikokous päätti nostaa jäsenmaksun kymmeneen markkaan ja samalla päätettiin, että aletaan myydä Suomen Kuurosokeat ry:n tunnusmerkkiä myöskin kymmenellä markalla. Merkin voi ommella kiinni esimerkiksi ulkoiluvaatteisiin. Merkin saa tilata Inger Lindgreniltä.

Vuosikokouksessa todettiin myöskin, että yhdistyksen taloudellinen tila on parantunut ja että seuraavan toimintakauden aikana on mahdollista järjestää yhdistyksen jäsenille enemmän ohjelmaa esimerkiksi leirien ja matkojen muodossa.

PERHESIVU

Viime numerossa sanottiin, että

Anna-Liisa ja Aimo Lehtomäen kak-
sokset syntyivät jo helmikuussa.
Tämä oli virhe, kaksoiset nimittäin
syntyivät vasta kesällä elokuussa.